voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 8 september 2026

Onderwerp Volgordelijst projecten eerder aanvragen netcapaciteit
Versienummer 1

Portefeuillehouder Arjan Spaans

Samenvatting
Op 1 januari 2027 wordt alle resterende netcapaciteit vrijgegeven aan een ieder op de Enexis wachtlijst. Aan zowel projecten met als zonder maatschappelijke prioriteit volgens het ACM prioriteringskader. Gemeenten hebben de mogelijkheid om vanaf 1 oktober onderwijs- en woningbouwprojecten eerder aan te vragen, zodat ze een hogere plek op de wachtlijst hebben. Op 25 augustus jl. heeft het college de 'Beleidsregels prioritering aanvraag netaansluiting bouwprojecten gemeente Zwolle' vastgesteld om projecten transparant, objectief en niet-discriminatoir per start bouwjaar op volgorde te zetten. Het college heeft aan de hand van het afwegingskader in de beleidsregels de projecten op volgorde gezet en de voorlopige volgordelijst vastgesteld. In deze brief wordt u daar over geïnformeerd.

Bijlagen

Bijlage 1	Beleidsregels
Bijlage 2	Volgordelijst projecten
Bijlage 3	Procesverslag
Bijlage 4	Proces verbaal lotingen

Openbaarheid

☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De voorlopige volgordelijst projecten in Zwolle die in aanmerking komen om vanaf 1 oktober ingediend te worden volgens het eerder aanvragen spoor.

Datum 8 september 2026

Inleiding

Als in een regio sprake is van capaciteitstekort op het stroomnet, spreken we van ‘netcongestie’. Zo ook in Zwolle. Tot nu toe reserveerden netbeheerders een deel van de netcapaciteit, zodat aanvragen van kleinverbruikers (zoals huishoudens, nieuwbouwprojecten, laadpalen en mkb’ers) konden worden toegewezen. Dat is op 1 juli 2026 gestopt. Sindsdien komt iedereen die in een congestiegebied een aanvraag wil doen – groot en klein – op dezelfde wachtlijst totdat er in die regio weer capaciteit beschikbaar komt.

Om te zorgen dat in netcongestiegebieden belangrijke maatschappelijke functies zoals scholen, woningen en ziekenhuizen voorrang krijgen op een aansluiting, heeft de Autoriteit Consument & Markt (ACM) het maatschappelijk prioriteringskader opgesteld. Daarmee zetten netbeheerders de aanvragen voor transportcapaciteit op basis van maatschappelijk belang op de wachtlijst. Het kader omvat 3 categorieën waaraan voorrang mag worden verleend:

1. Congestieverzachters, zoals grootschalige batterijsystemen. Zij krijgen de hoogste prioriteit, omdat ze ruimte vrijmaken op het volle net.
2. Organisaties die nodig zijn voor de nationale veiligheid. Denk aan ziekenhuizen, defensie, noodhulp, veiligheidsdiensten, waterbeheer, stroomnetten en de verkeersveiligheid.
3. Essentiële basisbehoeften zoals woningen, het verzwaren van bestaande aansluiting van een woning, scholen, OV en gas-, warmte- en telecomnetten.

Alle andere aanvragen die niet hieronder vallen, zoals winkels, bakkerijen en slagers, laadpalen, casino's, bioscopen en datacentra, volgen daarna op de wachtlijst.

Vanaf 1 oktober 2026 kunnen gemeenten voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten eerder transportcapaciteit aanvragen bij de netbeheerder (hierna: Enexis). Alleen gemeenten kunnen dit en tot 10 jaar vooruit, zolang er voldoende bewijslast is, zoals gegevens over het aantal te bouwen woningen, de benodigde netcapaciteit en afspraken met ontwikkelaars. Om de volgorde van de projecten te bepalen heeft het college op 25 augustus jl. de ‘Beleidsregels prioritering aanvraag netaansluiting bouwprojecten gemeente Zwolle’ vastgesteld (bijlage 1). Daarin zit een afwegingskader. Deze gemeentelijke volgorde wordt gebruikt bij het indienen van de aanvragen. Zo is vooraf transparant en uitlegbaar bepaald welk project als eerste wordt ingediend.

In artikel 8 ‘Prioriteit en afwegingskader’ van de Beleidsregels staat beschreven hoe de volgordelijst voor het eerder aanvragen wordt vormgegeven voor woningbouw op basis van vastgestelde criteria en een wegingsfactor. Op 25 augustus jl. is tevens door het college besloten om onderwijshuisvesting en de ontwikkeling van een enkele woning op een kavel (zowel op gemeentelijke kavels als particulier) in het kader van particulier opdrachtgeverschap (hierna ‘PO-kavels’) in volgorde boven de woningbouwprojecten te plaatsen bij het eerder aanvragen. In voorliggend voorstel is daarvoor een nadere motivering opgenomen en is daar uitvoering aan gegeven door het onderling op volgorde zetten van onderwijshuisvesting, PO-kavels en woningbouwprojecten per bouwjaar. Onder woningbouwprojecten vallen naast reguliere woningbouw ook diverse collectieve woonvormen, inclusief collectieve voorzieningen en kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten die nodig zijn voor de woonfunctie.

In artikel 13 ‘Afwijkingsbevoegdheid’ van de beleidsregels is een mogelijkheid voor het college opgenomen om ambtshalve gemotiveerd de positie van een woningbouwproject op de volgordelijst te wijzigen, indien dit noodzakelijk is vanwege zwaarwegende maatschappelijke belangen, dan wel in

verband met de uitvoering van een door de Rijksoverheid opgelegde wettelijke taak. Het college kan hiervan alleen gebruik maken na een zorgvuldige belangenafweging.

Een verdere toelichting op de criteria en weging staat in de beslisnota van 25 augustus jl.

Kader

- Raadsbrief Effecten nieuw ACM prioriteringskader - netcongestie (2 april 2026)
- ACM prioriteitskader
- Raadsvoorstel Criteria en accenten weging vervroegd aanvragen netcapaciteit (26 mei 2026)
- Raadsbrief nieuwe informatie ACM prioriteringskader (18 juni 2026)
- Collegebesluit Beleidsregels prioritering aanvraag netaansluiting bouwprojecten gemeente Zwolle 2026 (25 augustus 2026)

Kernboodschap

Met het vaststellen van de voorlopige volgordelijst van onderwijshuisvesting, PO-kavels en woningbouwprojecten is het mogelijk om projecten aan te melden bij de netbeheerder, die in aanmerking komen voor het eerder aanvragen spoor. Zie bijlage 2 voor de volgordelijst projecten.

Toelichting

Het college heeft een besluit genomen over de voorlopige volgorde van de projecten (van onderwijshuisvesting, PO-kavels en woningbouw) om deze te kunnen indienen vanaf 1 oktober voor eerder aanvragen. Op 25 augustus jl. is door het college besloten om onderwijshuisvesting en de ontwikkeling van PO-kavels in volgorde boven de woningbouwprojecten te plaatsen bij het eerder aanvragen. Voor woningbouwprojecten geldt dat die op basis van het afwegingskader (zoals opgenomen in de beleidsregels) zijn beoordeeld op vooraf vastgestelde criteria en daarbij een individuele score toegekend hebben gekregen. Hieronder de criteria waarop projecten gewogen zijn.

Motivering onderwijshuisvesting en PO-kavels vóór woningbouwprojecten

Per bouwjaar worden onderwijshuisvesting en particuliere kavels (PO-kavels, met een enkele woning) op de volgordelijst boven de woningbouwprojecten geplaatst. Onderwijshuisvesting (nieuwbouw en renovatie) heeft een belangrijke maatschappelijke functie, is een belangrijke wettelijke taak van de gemeente en heeft in vergelijking met woningbouwprojecten een relatief laag elektriciteitsbeslag. Zwolle vindt het belangrijk dat geschikte en passende scholen worden gerealiseerd in het kader van leefbaarheid en maatschappelijke waarde in een gebied. De in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgenomen nieuwbouw- en renovatielocaties zijn daarom bovenaan in het bouwjaar gezet waarin de start bouw gepland is, dus boven de woningbouw die in dat jaar gepland is.
Daarna volgen de particuliere kavels ('PO-kavels'). Dat zijn kavels van de gemeente die zijn verkocht aan of gereserveerd voor particulieren om daar aantoonbaar voor zichzelf één woning te realiseren, alsmede particuliere initiatieven voor één woning met een overeenkomst. Omdat dit om een beperkt aantal kavels gaat, het beslag op het elektriciteitsnetwerk daardoor betrekkelijk laag is en de start bouw nog in 2026 en vooral in 2027 en 2028 is, zijn deze boven de woningbouwprojecten geplaatst. Zo staan er dus drie categorieën op de volgordelijst: onderwijshuisvesting, PO-kavels en woningbouwprojecten.

Voor woningbouwprojecten geldt dat die op basis van het afwegingskader (zoals opgenomen in de beleidsregels) zijn beoordeeld op vooraf vastgestelde criteria en daarbij een individuele score toegekend hebben gekregen. Hieronder de criteria waarop projecten gewogen zijn.

Hoofdcriterium	Weging
A. **Planning en risico's**	30%
B. **Financiële afspraken**	15%
C. **Elektriciteitsvraag en Duurzaamheid**	20%
D. **Maatschappelijke en strategische waarde**	35%

Tabel 1 hoofdcriteria en weging woningbouw in beleidsregels

De totstandkoming van het afwegingskader met data, controles en verantwoordelijkheden en het proces van de volgordelijst is opgenomen in het Procesverslag in bijlage 3. In de beperkte tijd die er was om tot de beleidsregels en de volgordelijst te komen is alle inzet geleverd om een zorgvuldig, transparant en communicatief proces te doorlopen.

Toelichting op de Volgordelijst

De projecten zijn op de volgordelijst per bouwjaar in de drie categorieën verdeeld: onderwijshuisvesting, enkelvoudige woningbouw/PO-kavels en woningbouwprojecten. Het gaat daarbij niet alleen om de aanvraag om een woning of school aan te sluiten, maar ook om de bijbehorende collectieve voorzieningen en kleinschalig onlosmakelijk verbonden activiteiten (bij woningen).

In de categorieën PO-kavels en woningbouwprojecten is er sprake van meerdere projecten met een gelijke score. Voor deze projecten heeft een loting plaatsgevonden bij de notaris op 2 september. De PO-kavels zijn geloot per gelijke score, wanneer deze dezelfde datum van ondertekening kenden. De woningbouwprojecten zijn als totale lijst gescoord, zodat het bij eventuele wijzigingen mogelijk is om op basis van die lijst meteen de volgorde te bepalen. Daarnaast zijn de onverkochte kavels geloot. In bijlage 4 staan de afschriften van proces verbaal opgenomen.

Voor eenduidigheid en herkenbaarheid van de lijst is er conform de beleidsregels voor gekozen om per ontwikkeling het volgende op te nemen:

- Projectnaam
- Locatie
- Aantal schoollocaties of woningen
- Totaalscore
- Positie op de lijst

De volgordelijst is enkel en alleen een volgorde voor het indienen van aanvragen voor transportcapaciteit. Om zo op de wachtlijst van Enexis te staan. De lijst is geen zekerheid van de daadwerkelijke realisatie van school- en woningbouwprojecten. Er moet voor veel projecten nog een omgevings- en planologisch proces doorlopen worden. Er zijn in de meeste gevallen ook nog geen omgevingsvergunningen afgegeven. De lijst gaat alleen over een transportcapaciteit aanvraag.

Het bepaalt de volgorde waarin projecten worden ingediend en gerangschikt. Dit betekent tevens niet dat projecten in exact diezelfde volgorde capaciteit toegewezen krijgen. De feitelijke beschikbaarheid van capaciteit kan in de praktijk afhangen van de technische situatie van het elektriciteitsnet en de locatie van het project binnen het congestiegebied. Zo kan het per onderstation in Zwolle verschillen wanneer de capaciteit op is en wanneer er weer capaciteit beschikbaar komt.

De volgordelijst wordt de dag na het collegebesluit gepubliceerd op de website van de gemeente. Op grond van de beleidsregels kunnen (project)ontwikkelaars van woningbouwprojecten binnen 10 kalenderdagen reageren als zij het niet eens zijn met hun score of op hun positie op de volgordelijst. Het betreft geen bezwaarprocedure in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Mocht er reden toe zijn, dan is er voldoende tijd om voor 1 oktober nog een aangepaste definitieve volgordelijst projecten vast te stellen.

Naast reacties van initiatiefnemers zijn er ambtshalve wijzigingen mogelijk in de komende weken, die leiden tot een definitieve volgordelijst voor vaststelling op 29 september.

- Om in aanmerking te komen voor het eerder aanvragen moet voor alle projecten de vereiste bewijslast worden aangeleverd bij Enexis. Het gaat daarbij om technische gegevens voor de aanvraag van transportcapaciteit en de bewijslast voor het verkrijgen van maatschappelijke prioriteit. Beide zijn nodig om gebruik te kunnen maken van het eerder aanvragen. De bewijslastverzameling loopt sinds de zomer, maar is nog niet afgerond. Dit is in samenspraak met de projectontwikkelaar, school of initiatiefnemer. Het zal voorkomen dat er projecten op de volgordelijst staan waarvan niet alle benodigde bewijslast aanwezig is. Deze zullen voor 1 oktober alsnog van de lijst gehaald worden, omdat het dan niet mogelijk is deze in te dienen.
- Tussen 1 juni en 1 juli konden initiatiefnemers van concrete woningbouwprojecten die uiterlijk in april 2029 starten met bouwen een transportaanvraag doen volgens de overgangsregeling van Enexis (‘de Overgangsregeling’). De toekenning en/of afwijzing van die aanvragen is nog niet bekend, maar mogelijk wel voor eind september. Projecten die via die Overgangsregeling al netcapaciteit toegekend krijgen kunnen dan van de volgordelijst afgehaald worden en hoeven niet opnieuw ingediend te worden. Het kan ook zijn dat er sprake is van een gedeeltelijke toewijzing onder de Overgangsregeling en dat het andere deel via het eerder aanvragen proces wordt ingediend. De volgorde van de resterende projecten ten opzichte van elkaar verandert hier niet door.
- Het is mogelijk dat de komende weken blijkt dat er toch nog sprake is van projectgegevens die onjuist zijn en moeten worden aangepast voor definitieve vaststelling.

Inzet afwijkingsbevoegdheid

De afwijkingsbevoegdheid kan worden ingezet wanneer dat noodzakelijk is vanwege zwaarwegende maatschappelijke belangen, dan wel in verband met de uitvoering van een door de Rijksoverheid opgelegde wettelijke taak. Voor toepassing moeten ook de belangen van andere betrokkenen zorgvuldig worden meegewogen. Zo is de afwijkingsbevoegdheid opgenomen in artikel 13 van de beleidsregels om bij uitzondering af te kunnen wijken van het afwegingskader (bijlage 1).

Gemeenten hebben een wettelijke taak om via de spreidingswet asielzoekers te huisvesten. Net als dat we dat hebben voor onderwijshuisvesting. Het azc in de Tippe is urgent vanwege de afspraak om te voldoen aan de spreidingswet. Voor het azc in de Tippe is de transportcapaciteit bij Enexis eerder dit jaar al aangevraagd en die staat daarom al op de wachtlijst. De aanvraag voor maatschappelijke prioriteit wordt ingediend door het COA. De huidige tijdelijke opvanglocatie aan de Meeuwenlaan is vanaf 2027 niet meer beschikbaar voor de huisvesting, terwijl de oplevering van het azc in de Tippe pas verwacht wordt in 2028. Dit maakt het noodzakelijk dat de beoogde ‘tussenlocaties’ vanaf 2027 open kunnen. Zou dat niet mogelijk zijn vanwege het ontbreken van een netaansluiting, dan betekent dat concreet dat er geen (tijdelijke) huisvesting beschikbaar is voor de asielzoekers die nu nog in de opvanglocatie Meeuwenlaan verblijven. Dit betreft een dusdanig zwaarwegend maatschappelijk belang dat toepassing van de afwijkingsbevoegdheid alleen om die reden al gerechtvaardigd is. De noodzaak

om van de afwijkingsbevoegdheid gebruik te maken hangt bovendien samen met de door de Rijksoverheid opgelegde wettelijke taak voor opvang van asielzoekers.

Het college meent daarom dat het vanwege dit zwaarwegende maatschappelijke belang gerechtvaardigd is om een beroep te doen op de afwijkingsbevoegdheid en de belangen van deze asielzoekers (die gedwongen moeten verhuizen naar een andere tijdelijke locatie) boven de (zakelijke) belangen te stellen van andere bouwprojecten. Voor de beoogde tussenlocaties is daarom transportcapaciteit nodig. Alle bewijslast voor de aanvragen op de beoogde tussenlocaties Voorst en Hessenpoort is beschikbaar. Het is echter nog onduidelijk of voor 1 oktober al een keuze is gemaakt tussen de beoogde locaties Voorst en Hessenpoort, daarom staan deze beide locaties op de lijst.

Het effect van de inzet van de afwijkingsbevoegdheid ten aanzien van deze (beoogde) projecten is dat ze in het bouwjaar 2027 van plek 16 en 17 naar plek 1 en 2 zijn gegaan in de jaarschijf. Een aantal nieuwbouwontwikkelingen schuift daardoor twee plekken omlaag.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Over het afwegingskader zijn diverse partijen in de stad geconsulteerd. Over de uitwerking daarvan op de lijst van ontwikkelingen is niet geparticipeerd. Het betreft voor de woningbouwprojecten een rekentechnische exercitie, gebaseerd op data, die ook door hen zijn aangeleverd. Daarnaast is er een brede uitvraag gedaan naar projecten die nog niet bekend waren bij de gemeente via de openbare aanmeldprocedure. Daar is een project op binnengekomen. Na vaststelling door het college wordt de volgordelijst gepubliceerd en kan daarop door projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers schriftelijk worden gereageerd.

Communicatie
De afgelopen maanden zijn initiatiefnemers en ontwikkelaars op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen rondom het ACM-prioriteringskader. Ze zijn actief gevraagd zich aan te melden voor de overgangsregeling, mits ze konden voldoen aan de voorwaarden. Vervolgens is er intensieve persoonlijke communicatie geweest om de benodigde bewijslast uit te vragen, zodat de projecten een plek op de lijst kunnen krijgen. Over de specifieke positie van de diverse ontwikkelingen ten opzichte van elkaar in deze volgordelijst is niet vooraf gecommuniceerd. Ontwikkelende partijen zullen op de hoogte gesteld worden van de positie van hun project(en) op de volgordelijst. Andere belangstellenden kunnen kennisnemen van de lijst door middel van een dan te publiceren nieuwsbericht.

Duurzaamheid
De volgordelijst bestaat uit onderwijshuisvesting, PO-kavels en woningbouwprojecten waarover al eerder is besloten, inclusief duurzaamheidsaspecten. In de volgende fase en bij meer duidelijkheid over de resterende netcapaciteit zal een nog bredere inzet op netbewust bouwen met de interne en externe initiatiefnemers volgen.

Financiën
Er zijn geen directe financiële gevolgen verbonden aan het vaststellen van de volgordelijst.

Een financieel aandachtspunt voor de gemeente is de aanbetaling die nodig is wanneer zij een project aanvraagt via het ‘Eerder aanvragen’ proces namens de externe ontwikkelaars. Bij het ondertekenen van de offerte van Enexis dient een aanbetaling gedaan te worden door de gemeente. Deze kan later verrekend worden (met indexering) met de betreffende ontwikkelaar waarvoor de aanvraag is gedaan.

Enexis informeert gemeenten uiterlijk medio september welke projecten via de Overgangsregeling transportcapaciteit kunnen krijgen. Ook heeft Enexis aangegeven in september data te kunnen delen met de gemeente hoeveel vermogen er op de voor Zwolle relevante (drie) HS-stations beschikbaar is. Met dit inzicht zal het college dit najaar (Q4) een raadsvoorstel opstellen waarmee het benodigde krediet voor de aanbetalingen aan de raad wordt voorgesteld.

Risico's

Het opstellen van beleidsregels en het daarna toepassen van het Zwolse afwegingskader op de ACM-volgordelijst projecten vindt plaats in een context van schaarste aan netcapaciteit, veranderende landelijke kaders en hoge maatschappelijke druk én tijdsdruk. Dit brengt verschillende bestuurlijke en uitvoeringsrisico's met zich mee. Dit vraagt om bewuste sturing en een zo zorgvuldig mogelijke werkwijze, daarom zijn onderstaande risico's in beeld gebracht en worden de benoemde beheersmaatregelen gemonitord.

Beschikbare netcapaciteit blijft onzeker

De beschikbare netcapaciteit en de planning van netverzwaring blijven onzeker. De gemeentelijke beleidsregels en volgordelijst sturen alleen op de volgorde en het moment van indienen. Enexis kent uiteindelijk capaciteit toe. Ook bij het aanvragen van prioriteit is toekenning van netcapaciteit niet gegarandeerd. De maatregelen die we nemen om de risico's te beheersen zijn:

- We blijven continu in overleg met Enexis over de planning en nieuwe informatie
- We werken constructief mee aan de benodigde procedures voor uitbreiding van het net, zoals het verlenen van vergunningen en ruimtelijke inpassing van (HS/MS-)stations.

Bewijslast en onderbouwing

De prioritering is afhankelijk van aantoonbare maatschappelijke prioriteit en de capaciteitsvraag (transportcapaciteit). Het risico bestaat dat de benodigde 'bewijslast' (bewijsstukken) niet tijdig, volledig of van onvoldoende kwaliteit beschikbaar is.
De maatregelen die genomen zijn om de risico's te beheersen:

- Een centraal coördinatiepunt (dashboard) is ingericht voor het verzamelen van de bewijslast.
- Een uniforme werkwijze, met zoveel mogelijk gestandaardiseerde teksten voor efficiënte aanlevering van de bewijslast.
- Betrokkenheid van relevante disciplines (wonen, mobiliteit, onderwijs, vastgoed, energie) om tijdig de integraliteit te waarborgen.
- We sluiten allonges voor projecten waar extra verduidelijking, aanvulling of wijziging van bestaande overeenkomsten nodig is, zodat de bewijslast goed aansluit op het technische formulier. Hierover is een apart collegebesluit genomen.
- Er is een aanpassing op de planning van het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan nodig om aan te sluiten bij de gevraagde bewijslast. Hierover is een apart collegebesluit genomen.
- We vragen van de initiatiefnemer akkoord op een aantal voorwaarden (ook ter bevestiging van onze rol), zoals dat de gemeente alleen een inspanningsverplichting heeft voor het doen van een aanvraag (dus geen garantie geeft op een aansluiting), niet aansprakelijk is voor enige (vertragings-/gevolg)schade en dat de initiatiefnemer verantwoordelijk is voor de juistheid van de gebruikte data.

Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

De uitwerking en toepassing van het ACM-prioriteringskader is ook nu nog in ontwikkeling. Processtappen zoals werkwijze, termijnen, beoordelingsmomenten en eventuele aanvullende

informatie-eisen zijn nog niet volledig bekend. Hierdoor blijven doorlooptijden en uitkomsten onzeker en kan de volgorde van besluitvorming (en daarmee de planning van projecten) wijzigen. Hierdoor bestaat het risico dat wijzigingen invloed hebben op de toepasbaarheid van het afwegingskader en de volgordelijst projecten.
De maatregelen die we nemen om dit risico te beheersen zijn:

- We monitoren de landelijke ontwikkelingen structureel en nemen actief deel aan regionale en landelijke overleggen en online informatie (VNG, G40, ACM, Enexis).

Uitlegbaarheid en maatschappelijke impact
Prioritering heeft mogelijk directe gevolgen voor initiatiefnemers en inwoners. Er is een risico op verwachtingen bij derden die de gemeente niet kan waarmaken. Ontwikkelaars, bedrijven en bewoners zijn afhankelijk van het prioriteringskader en besluiten van Enexis. Als projecten ondanks voorbereiding alsnog vertragen kan dit leiden tot maatschappelijke onrust, procedures, claims of verlies van vertrouwen. De maatregelen die we nemen om die risico's te beheersen zijn:

- We hebben een overzichtelijke webpagina gepubliceerd met heldere informatie over het prioriteringskader, inclusief antwoorden op veelgestelde vragen.
- We hebben de benodigde stakeholders (zoals woningcorporaties, ontwikkelaars, schoolbesturen en dergelijke) vooraf betrokken en geïnformeerd.
- We hebben op 8 juli jl. via de gemeentewebsite en Overheid.nl potentiële initiatiefnemers ingelicht over de mogelijkheid om onder voorwaarden hun woningbouwproject aan te melden voor vervroegde aanvraag stroomaansluiting.
- We blijven zorgen voor een consistente toepassing van het afwegingskader om willekeur te voorkomen.
- Het hele proces is vastgelegd in een Procesverslag (zie bijlage 3)

Langjarige borging en flexibiliteit
Tot dusver is het landelijke proces zo ingericht dat de prioritering van projecten via een eenmalige indiening plaatsvindt. Omdat stedelijke ontwikkeling dynamisch is, bestaat het risico dat de ingediende projecten in de loop van de tijd niet meer aansluiten bij de actuele stand van de gebiedsontwikkelingen.
De maatregelen die we nemen om de risico's te beheersen zijn:

- We blijven zowel richting het Rijk als richting Enexis actief uitvragen naar actualisaties van de ingediende lijst, zodat we tijdig over relevante informatie beschikken en onze lokale urgenties consistent en onderbouwd kunnen blijven communiceren.
- In de beleidsregels is opgenomen dat het ook na 1 oktober mogelijk blijft om alsnog een project aan te melden voor eerder aanvragen, omdat de werkwijze 'Eerder aanvragen' nog voortduurt en we de beleidsregels daarom niet willen beperken tot alleen het indienen van de volgordelijst in oktober. Indien de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven kunnen de beleidsregels worden gewijzigd of ingetrokken.

Juridische procedures
Het risico bestaat dat een ontwikkelaar het niet eens is met het puntenaantal/de score van zijn project(en) en/of de plek daarvan op de volgordelijst. Dat kan leiden tot juridische procedures tussen ontwikkelaar en de gemeente.
De maatregelen die we nemen om dit risico te beheersen:

- Na publicatie van de volgordelijst hebben ontwikkelaars de mogelijkheid om een schriftelijke reactie in te dienen. Na een eventuele herbeoordeling kan de volgordelijst (indien nodig) worden aangepast (voorafgaand aan indiening).

Datum 8 september 2026

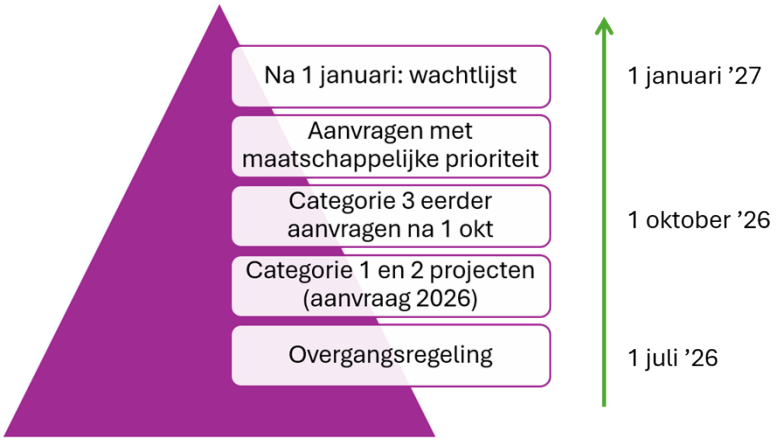
Vervolg

a. Na vaststelling wordt de volgordelijst gepubliceerd op of omstreeks 9 september, waarna aanvragers/ontwikkelaars gedurende 10 kalenderdagen een schriftelijke reactie kunnen indienen op hun score en positie op de lijst. Indien dat nog leidt tot aanpassing van de volgordelijst stelt het college de (gewijzigde) volgordelijst uiterlijk 29 september definitief vast. Ook kan het zijn dat er in de tussenperiode ambtshalve wijzigingen zijn.
b. Vanaf 1 oktober zullen gefaseerd over een periode van 3 weken per start bouwjaar de aanvragen voor de komende 10 jaar door een gemeentelijk team ingediend worden bij Enexis. Daartoe wordt alle bewijslast gedeeld met Enexis die door de gemeente gezamenlijk met de ontwikkelaars opgesteld is.

Vervolgens zal Enexis de ingediende plannen zo snel als mogelijk beoordelen, waarbij we de aanname doen dat Zwolle voor eind 2026 zicht heeft op de status van de ingediende volgordelijst. De projecten die voldoen aan de bewijslast krijgen een plek op de wachtlijst. De projecten die niet voldoen aan de bewijslast worden afgewezen en kunnen later wanneer ze wel voldoen opnieuw een aanvraag indienen. Voor die laatste groep wordt dan opnieuw een weging gemaakt en volgorde bepaald.

Verwachte planning nog vrij te geven netcapaciteit
In voorgaande raadsinformatiebrieven zijn zowel de ‘Eerder aanvragen procedure’ als de Overgangsregeling van Enexis benoemd. Beide regelingen zijn bedoeld om vroegtijdig, voor de vrijgave van alle resterende netcapaciteit op 1 januari 2027, aanvragen in te dienen voor netcapaciteit. Dit zorgt ervoor dat de komende maanden gefaseerd duidelijk gaat worden voor welke projecten er capaciteit vrij komt.

Overgangsregeling – De projecten die in aanmerking kwamen voor de Overgangsregeling zijn tussen 1 juni en 1 juli ingediend door de initiatiefnemers. Het is de verwachting dat tussen week 33 en week 38 gefaseerd (per batch) duidelijk wordt welke aanvragen wel en niet (deels) goedgekeurd worden door Enexis. Deze projecten gaan dan voor op de projecten die vanaf 1 oktober worden ingediend via het Eerder aanvragen spoor. De uitkomsten van de Overgangsregeling komen te laat om nog te verwerken in de volgordelijst die op 8 september voorligt bij het college, maar kunnen mogelijk wel verwerkt worden in een eventuele definitieve volgordelijst projecten op 29 september. In figuur 1 hierna is weergegeven hoe de resterende capaciteit in de tijd wordt vrijgegeven.
Meer informatie over de Overgangsregeling staat in de Raadsbrief nieuwe informatie ACM van 18 juni 2026 en is te vinden op de website van Enexis.

Datum 8 september 2026

Figuur 1 Tijdspad vrijgave resterende netcapaciteit

Na de projecten uit de Overgangsregeling zijn er nog aanvragen van categorie 1 en 2 projecten van het ACM prioriteringskader, zoals veiligheid en acute gezondheidszorg. Daarna komen de Eerder aanvragen woningbouw- en onderwijsprojecten (categorie 3). Daarna volgen de projecten met maatschappelijke prioriteit die geen gebruik hebben gemaakt van het eerder aanvragen spoor in oktober, maar wel in 2026 zijn ingediend. Op 1 januari 2027 wordt de resterende netcapaciteit (als die er is) door Enexis vrijgegeven aan de totale wachtlijst (groot- en kleinverbruik). Naar verwachting is dan alle capaciteit vergeven en kan Enexis geen nieuwe aansluitingen meer toelaten totdat er meer ruimte op het TenneT-net is. Dat kan door verzwaring of door beter verdelen van de bestaande capaciteit op het elektriciteitsnet.

Terwijl deze nieuwe werkwijze landelijk geïmplementeerd wordt, begint landelijk (dus ook in Zwolle), het slimmer omgaan met elektriciteit in vele vormen gestalte te krijgen. Vanuit de gemeente Zwolle willen we dat stimuleren en komen we met een aanpak hiervoor in het eerste kwartaal van 2027.

Openbaarheid
Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer